

UCHWAŁA NR XXIV/145/2021

RADY GMINY STRZEGOWO

z dnia 26.02.2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2021 - 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.) Rada Gminy Strzegowo uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzegowo.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

mgr Bogumił Lubański

RADA PRAWNA

Jerzy Jagodziński
Nr OL/C/-461

Uzasadnienie
do uchwały nr XXIV/145/2021
z dnia 26 lutego 2021r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzegowo na lata 2021-2023 został przygotowany jako jeden z elementów realizacji postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy między innymi obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Strzegowo na lata 2021-2023. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu to cel programu. Niniejszy program jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2018-2020.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr Bogumił Lubański

Załącznik
do Uchwały Nr XXIV/145/2021
Rady Gminy Strzegowo z dnia 26.02.2021r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
na lata 2021-2023
w Gminie Strzegowo

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. PODSTAWA PRAWNA	5
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU	6
IV. ANALIZA SWOT	9
V. DANE DOTYCZĄCE PROGRAMU	11
VI. CELE PROGRAMU	11
VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ	12
VIII. REALIZATORZY PROGRAMU.....	14
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.....	14
X. ZAKŁADANE EFEKTY	14
XI. MONITORING PROGRAMU	15
XII. PODSUMOWANIE	16

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Strzegowo od roku 2012. Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem wynikającym z art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Działania planowane w programie, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny, będą miały charakter profilaktyczny, interwencyjny i reintegracyjny. Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym kryzys powinny świadczyć lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, z zachowaniem zasady wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Realizacja programu odbywać się będzie za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej

lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii, jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka, należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny.

Rozpoznanie problemów społecznych stanowi punkt wyjścia dla opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny, a kierowanie się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka powinno stanowić podstawę przy wypracowaniu form wsparcia. Rodzinę należy wspierać, zamiast zastępować w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Do elementarnych przyczyn występowania współczesnych problemów w rodzinie można zaliczyć pogorszenie się sytuacji ekonomicznej w związku ze znacznym wzrostem kosztów utrzymania oraz życia. Ponadto, można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych, ale także wzrost liczby rozwodów. Z uwagi na powyższe współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, odpowiednie instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów w.spirania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
4. finansowanie:
 - a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b. kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonej przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzegowo na lata 2021-2023 jest kontynuacją poprzedniego Programu (Program Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020) oraz jest dokumentem, który scala podejmowane działania na rzecz rodziny.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.)

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Strzegowo jest gminą wiejską położoną w województwie mazowieckim, w powiecie mławskim, gdzie zajmuje powierzchnię 214,23 km².

Gminę Strzegowo zamieszkuje 7 551 osób (stan na dzień 31 grudnia 2020 r.). W gminie przeważają mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 60,25% mieszkańców, drugą pod względem liczebności grupą jest ludność w wieku poprodukcyjnym – 20,15%, natomiast najmniejszą grupę stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym – 19,6%.

Tabela 1. Stan ludności w gminie Strzegowo w latach 2018 – 2019 z podziałem na wiek

Wiek	Rok					
	2018		2019		2020	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Przedprodukcyjny	1 415	18,35	1 523	20,13	1484	19,6
Produkcyjny	4 826	62,6	4 477	59,18	4550	60,25
Poprodukcyjny	1 469	19,05	1 565	20,69	1517	20,15
Ogółem	7 710	100	7 565	100	7551	100

Źródło: GOPS Strzegowo, opracowanie własne.

Punktem wyjścia do określenia działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 jest charakterystyka społeczno – demograficzna i diagnoza rodzin w Gminie Strzegowo oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Strzegowo. W roku 2018 systemem pomocy społecznej w gminie Strzegowo objęto 286 rodzin, w których przebywały 963 osoby. Stanowiło to 12,48 % ogółu mieszkańców gminy. W roku 2019 systemem pomocy społecznej w gminie Strzegowo objęto 220 rodzin, w których przebywało 728 osób – 9,62 % ogółu mieszkańców. W 2020 roku z pomocy społecznej korzystało 149 rodzin, w których przebywało 487 osób – 6,44 % ogółu mieszkańców gminy. Jest to odsetek niższy niż w latach ubiegłych.

Tabela 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2020

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej
2018	286	963	7 710	12,48 %
2019	220	728	7 565	9,62 %
2020	149	487	7 551	6,44 %

Źródło: GOPS Strzegowo, opracowanie własne.

Na przestrzeni ostatnich lat najczęstszymi powodami przyznawania świadczeń z systemu

pomocy społecznej były: ubóstwo, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Różnorodność powodów przyznawania pomocy społecznej jest duża, świadczy to o konieczności kontynuowania kompleksowych działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Tabela 3. Najczęstsze powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

L. p.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
		Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
1.	Ubóstwo	111	70	55
2.	Bezrobocie	69	49	46
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność	56	46	48
4.	Niepełnosprawność	55	44	39
5.	Długotrwała choroba	33	33	31
6.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	8	1	2
7.	Alkoholizm	5	1	2
8.	Bezdomność	5	3	5
9.	Zdarzenia losowe	2	1	0

Źródło: GOPS Strzegowo, opracowanie własne.

Ubóstwo jest nadal najistotniejszym problemem dotyczącym mieszkańców Gminy Strzegowo. Przyczyna tego zjawiska często znajduje się poza obszarem wpływu osób, których dotyka. Do takich czynników zaliczyć możemy położenie geograficzne, czy lokalny rynek pracy. Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę osoby w wieku produkcyjnym nie mają szans na zdobycie zatrudnienia na naszym terenie, większość pracowników dojeżdża do pracy poza teren gminy. Ubóstwo niestety bywa zjawiskiem dziedzicznym, dlatego dzieci dorastające w ubogich rodzinach bardzo często dziedziczą niezaradność życiową, która przekłada się na ich dorosłe życie. Źródłem problemu jest również rolniczy charakter terenu gminy. Dominują tu małe, najczęściej nierentowne gospodarstwa rolne, z których dochód jest niestety niewielki.

Bezrobocie jest głównym czynnikiem sprawczym ubóstwa. Niesie za sobą nie tylko niedostatek, ale też i negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do zachowań dewiacyjnych w rodzinie, nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych i całokształtu bytowania. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych. W rodzinach takich często występuje alkoholizm, złe warunki socjalno-bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki,

nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie udziela mieszkańcom gminy pomocy w formie świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych, świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, finansuje dożywianie w stołówkach szkolnych i przedszkolnych dzieciom z rodzin najuboższych oraz wspomaga rodziny pomocą rzeczową w formie paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej korzystają także ze wsparcia finansowego w formie zasiłków z pomocy społecznej takich jak: zasiłki stałe, okresowe czy celowe. Dzieci i młodzież z terenu Gminy Strzegowo otrzymują także wsparcie w formie stypendiów i wyprawek szkolnych. Rodziny wielodzietne mają możliwość korzystania ze zniżek i uprawnień wynikających z posiadania Karty Dużej Rodziny.

Kolejną formą pomocy oferowaną rodzinom przeżywającym trudności w funkcjonowaniu jest przydzielenie asystenta rodziny. W przypadku powzięcia przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Kierownik Ośrodka zleca przeprowadzenie w tej rodzinie wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, Kierownik Ośrodka przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które korzystały z pomocy asystenta rodziny w latach 2018-2020.

Tabela 4. Typy rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 – 2020

Rodziny	Rok		
	2018	2019	2020
	Liczba rodzin		
Ogółem	14	15	11
O liczbie dzieci:			
1	3	2	1
2	2	3	1
3	6	5	3
4 i więcej	3	4	4
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	0	1	2

Źródło: GOPS Strzegowo, opracowanie własne.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. W 2020 roku z terenu gminy Strzegowo

w pieczy zastępczej przebywało 15 dzieci, 8 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej i 7 dzieci w rodzinach zastępczych (5 dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej i 2 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej). Ośrodek pomocy prowadzi pracę socjalną z rodzinami tych dzieci pod kątem ich powrotu do rodzin biologicznych.

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Strzegowo w ramach swojej działalności w zakresie poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym realizują szereg działań edukacyjnych, wychowawczych, uzupełniających brakującą wiedzę, a także działań rozwijających zdolności i zainteresowania uczniów. W ramach udzielanego wsparcia w placówkach oświatowych zatrudniani są pedagodzy oraz logopeda. Dużym problemem jest dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych oraz placówek oświatowych i kulturalnych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin. Na bieżące potrzeby lokalnej społeczności wychodzi również Gminny Ośrodek Kultury w Strzegowie, który realizuje różnorodne formy działań otwarte na wszystkie grupy wiekowe.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
• Opracowana Gminna Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne) • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • Dobrze rozwinięta baza obiektów sportowych	• Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra, mediator rodziny) – dojazd do miasta powiatowego przy jednoczesnym niechętnym korzystaniu z usług w miejscowości gminnej • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej • Brak w środowisku „animatorów kultury”- osób propagujących zdrowy styl życia i efektywne wykorzystanie czasu wolnego przez młodzież • Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów

• Zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych organizacji pozarządowych działających na terenie gminy.	• Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse • Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Rozwój wolontariatu • Edukacja rodziców • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	Zagrożenia • Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów • Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia” • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami, daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu

V. DANE DOTYCZĄCE PROGRAMU

Miejsce realizacji Programu	Gmina Strzegowo
Czas realizacji Programu	lata 2021 – 2023
Adresaci Programu	Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych
Koordynator Programu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie
Realizatorzy/Partnerzy Programu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Posterunek Policji w Strzegowie
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie
	Powiatowy Urząd Pracy w Mławie
	Placówki oświatowe
	Parafie Rzymskokatolickie
	Ochrona zdrowia
	Organizacje pozarządowe
	Lokalne media
	Rady sołeckie
	Kuratorzy zawodowi i społeczni
Źródła finansowania Programu	Lokalni przedsiębiorcy
	Środki samorządu gminy
	Środki partnerów współrealizujących Program
	Budżet państwa
	Środki z innych źródeł zewnętrznych

VI. CELE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Cel główny:

Zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie Gminy Strzegowo.

Cele szczegółowe:

1. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie Placówki oświatowe Placówki ochrony zdrowia
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	2021 – 2023	Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie GKRPA Zespół Interdyscyplinarny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie Gminny Ośrodek Kultury

		Organizacje pozarządowe
Zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny oraz rodziny wspierające.	2021 – 2023	Urząd Gminy w Strzegowie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom, organizowanie i współfinansowanie dla dzieci i młodzieży wypoczynku dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie Urząd Gminy w Strzegowie Placówki oświatowe GKRPA
Organizowanie dla rodzin festynów, pikników, imprez sportowo-rekreacyjnych i okolicznościowych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie Placówki oświatowe Gminny Ośrodek Kultury
Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	2021 – 2023	Urząd Gminy w Strzegowie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców poprzez kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe.	2021 – 2023	GKRPA Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie
Tworzenie placówek wsparcia dziennego na terenie gminy.	2021 – 2023	Urząd Gminy w Strzegowie
Ustanawianie rodzin wspierających pomagających rodzinom przeżywających trudności.	2021 – 2023	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie Urząd Gminy w Strzegowie

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy
- Placówki oświatowe
- Gminny Ośrodek Kultury
- Placówki ochrony zdrowia
- Policja
- Organizacje, Stowarzyszenia i placówki działające na terenie Gminy Strzegowo
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mławie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mławie
- Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie
- Parafie z terenu Gminy Strzegowo

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Budżet gminy
- Budżet państwa
- Środki pozyskane z funduszy zewnętrznych w tym: rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych

X. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny.
- Ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego.
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych.
- Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej

oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy.

- Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku.
- Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.
- Rozwój placówek wsparcia dziennego.
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

XI. MONITORING PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegowie. Na podstawie informacji i danych od podmiotów podejmujących poszczególne działania realizator będzie składać sprawozdania do Wójta Gminy Strzegowo do dnia 31 marca każdego roku.

Monitoring Programu posłuży do:

- kontroli postępu realizacji założonych celów,
- oceny zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań,
- porównania zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami,
- weryfikacji efektywności wykorzystania środków na realizację danych celów.

Monitorowanie realizacji Programu pozwoli również na szybką reakcję w przypadku, gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami. Umożliwi planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczasowych.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

- dane liczbowe pozyskane w ramach realizacji poszczególnych działań.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzegowo na lata 2021 - 2023 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na

prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. W ramach realizacji Programu będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Realizacja Programu odbywać się będzie w latach 2021 - 2023, a jego rezultaty zależeć będą w dużej mierze od współpracy instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę, a także od sytuacji finansowej gminy i pozyskiwanych środków pozabudżetowych. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr Bogumił Lubański